

Posudek bakalářské práce

Název: *Využití literatury pro děti a mládež ve školních družinách*

Autor: *Vendula Smržová*

Studentka si vybrala pro svou bakalářskou práci velmi zajímavé téma. V době, kdy se všude mluví o tom, jak děti málo čtou, dokazuje svou prací, že můžeme i v naší blízkosti najít místa, kde se daří dětem motivovat jak k četbě, tak k literární tvorbě. Cíl práce není výzkumný, ale spíše deskriptivní: „přiblížit způsob využívání literární výchovy při práci s dětmi ve školní družině“ (s. 6).

Po stránce metodické je práce poněkud nekonsistentní: kapitoly 1.1 – 1.4.2 obsahují obecné informace o několika dosti rozdílných tématech vztahujících se k práci družiny (rámcový a školní vzdělávací program, volný čas, školní družina). Ačkoliv autorka celou první část své práce považuje za „teoretickou“, tedy za obecnou, v kap. 1.4.3 uvádí konkrétní činnosti zkoumané družiny. V kapitole 1.5 se zase vrací k teorii (vývojová psychologie), aby v kap. 1.6 předvedla dobře zpracovanou analýzu edukačního procesu školského zařízení.

Při analýze autorka vycházela z knihy Maňáka a Švece „Výukové metody“. Podařilo se jí ve zkoumaném zařízení identifikovat použití šesti didaktických metod. Tento autorčin postup je třeba ocenit. Analýza na základě kritérií převzatých z literatury není bohužel v pracích tohoto druhu dosud obvyklá.

Po analýze následuje opět teoretické pojednání o literatuře pro děti a mládež, včetně definice literárních žánrů (1.7.1); jednotlivé žánry autorka dokládá příklady konkrétních literárních děl používaných ve zkoumaném školském zařízení. Poslední kapitola teoretické části (1.8) pojednává o literárně-dramatické činnosti: autorka zde referuje o projektu realizovaném ve sledované základní škole.

V praktické části práce se dozvídáme o třech různých metodách, které autorka při svém výzkumu aplikovala: dotazníkové šetření (2.1 – 2.2), pracovní listy (2.3) a analýza deníku (2.4). Dotazníkové šetření je zde prezentováno jako „forma kvantitativního výzkumu“, ačkoliv se tímto dotazníkem neverifikovaly žádné hypotézy; některé otevřené otázky dotazníku naopak posloužily k zachycení různých nových informací, např. o oblíbených čtenářských titulech, což je spíše charakteristické pro výzkum kvalitativní. Část otázek byla zaměřena osobně; vyskytly se však také otázky zjišťující informace, které lze získat i jinak (zda si děti v družině čtou nebo hrají divadlo anebo zda chodí s družinou do knihovny). Autorka se snažila všechny odpovědi znázornit pomocí grafů, což se mi jeví v tomto případě nadbytečné.

Z hlediska motivace dětí bylo jistě dobré spojení dotazníků s vyplňováním pracovních listů. Není mi však jasné, zda pracovní listy byly (či mohou být) využity k nějakému výzkumnému účelu. Jako jsou pracovní listy spíše svědectvím o nápaditém projektu vychovatelky, tak i zmíněný deník žákyň páté třídy (s. 39) je jen příkladem zájmu dětí o tuto formu literárního projevu, z něhož nelze vyvozovat žádné další pedagogické závěry.

Po stránce formální je bakalářská práce na standardní úrovni. Je škoda, že autorka nepoužila více pramenů. Jazyková stránka je slabší. Autorka používá spíše „vyprávěcí“ než odborný styl. Občas se vyskytují gramatické chyby nebo výrazové nepřesnosti.

Vzhledem k tomu, že se autorce podařilo získat v rámci dotazníkového šetření i následně práce s dětmi řadu podnětných informací vztahujících se k tématu práce, **doporučuji** bakalářskou práci Venduly Smržové k obhajobě. S ohledem na nejasnou strukturu a nedostatečně propracovanou metodiku kloním se spíše k hodnocení „dobře“.

V Českých Budějovicích dne 13. května 2015

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent